

[Anker Jørgensen.]

arbejdsmarkedets parter egen sag at forhandle sig frem til en løsning af uoverensstemmelserne.

Med ministerens udtalelse her i dag, som dels har redegjort for, hvad der er sket, dels peger på nogle løsninger i fremtiden, mener min gruppe, at det stillede dagsordensforslag udtrykker et princip, som alle er enige om. Man har vel rettet kritik mod handlingsforløbet, men roste jo i øvrigt økonomiministerens redegørelse, og dagsordensforslaget indeholder derfor ingen brod imod den højtærede økonomiminister. På denne baggrund kan min gruppe tiltræde den foreslåede dagsorden.

Gottschalk-Hansen: Denne debat synes at have fået en drejning, som ikke kan være rimelig. Såvel den højtærede økonomiminister som ganske særlig det ærede medlem hr. Anker Jørgensen beskæftigede sig uforholdsmæssig meget med selve pristallet. Det kan være uhyre interessant, og det konservative folkeparti vil også gerne medvirke til en principdebat om dette spørgsmål, blot ikke på dette grundlag, som vi i dag samles om og diskuterer.

Det, sagen drejer sig om, er ganske enkelt dette, at økonomiministeren i strid med gældende lov og lovens ånd har foretaget et indgreb over for det statistiske departement. Det lyder jo meget smukt, når den højtærede minister i den redegørelse, der blev givet til folketinget, siger, at den uomgængeligt selvstændige stilling, det statistiske departement har, ikke kan anfægtes, og endvidere siger den højtærede minister, at han ikke har villet rokke ved departementets selvstændighed. Nej, men det er jo netop det, ministeren har gjort. Selv om det ikke vil få nogen direkte indflydelse i den givne situation, kunne der meget vel tænkes en tilsvarende, hvor det havde fået indflydelse på udfaldet af pristalsberegningen. Den er nu engang et meget sårbart barometer, som er modtageligt over for selv meget små påvirkninger og også ville kunne være det i den givne situation.

Når økonomiministeren motiverer sin henvendelse til departementet med, at det var boligudgiften, som skulle indregnes i pristallet — og dette skal jo ske i januar

pristallet, det er der tradition for, det er der bredde for — så er det ikke sagligt at bruge denne begrundelse, for det ville ikke ændre noget ved selve vægtfordelingen, og det var den, vi drøftede på det pågældende møde. Det var jo ganske mærkeligt, at ministeren reagerede over for en pressemeddelelse. Det høje ministerium kunne jo få travlt, hvis man straks skulle fare i flint og spille med musklerne, såfremt en eller anden pressemeddelelse ikke ligefrem faldt sammen med dets ønsketænkning. Jeg synes, ministeren har været for hastig; jeg synes også — jeg erkender, det lyder stærkt, men en minister har jo magt, en minister har myndighed; et departement er afhængig af en minister og kan selvsagt ikke sidde en henvendelse overhørig — at der her foreligger en form for misbrug af den magt, som er givet ministeren.

Når økonomiministeren meddeler, at det var tidligere økonomiminister Kjeld Philip og den daværende regering, der tog initiativet til forbrugsundersøgelsen, så er dette rigtigt, men jeg synes ikke, det kan sammenlignes. Vi har i løbet af de sidste 30 år haft 7 forbrugsundersøgelser herhjemme. Den første var i 1922, den næste i 1931 — der var altså 9 år imellem. Så var der igen en i 1939 og en i 1942 — det var krigen, der gjorde sig gældende, et helt nyt vareforbrug måtte tages ind i billedet, og der blev kun et interval på 3 år. Så var der en igen i 1948; en i 1955 og nu denne i 1963. Når man har en forbrugsundersøgelse, som altså oven i købet er inspireret af en regering, som den højtærede minister er medlem af, og hvis synspunkter ministeren deler, en undersøgelse, som regeringen tager initiativ til eller opfordrer til og skaffer midler til — det er jo det, det drejer sig om, det koster jo noget — når regeringen gør dette og søger at formidle en forbrugsundersøgelse, så virker det ejendommeligt, at ministeren ikke vil tage denne vægtfordeling til indtægt og bruge den.

Det er jo en principssag, det her drejer sig om, og jeg synes, at ministeren — som svarede meget venligt og smukt, og vi tror da også på, at han vil efterleve sine ord — må erkende klart og tydeligt, at han har begået en fejl. Ministeren beklagede, hvis vi havde fået den opfattelse, at den